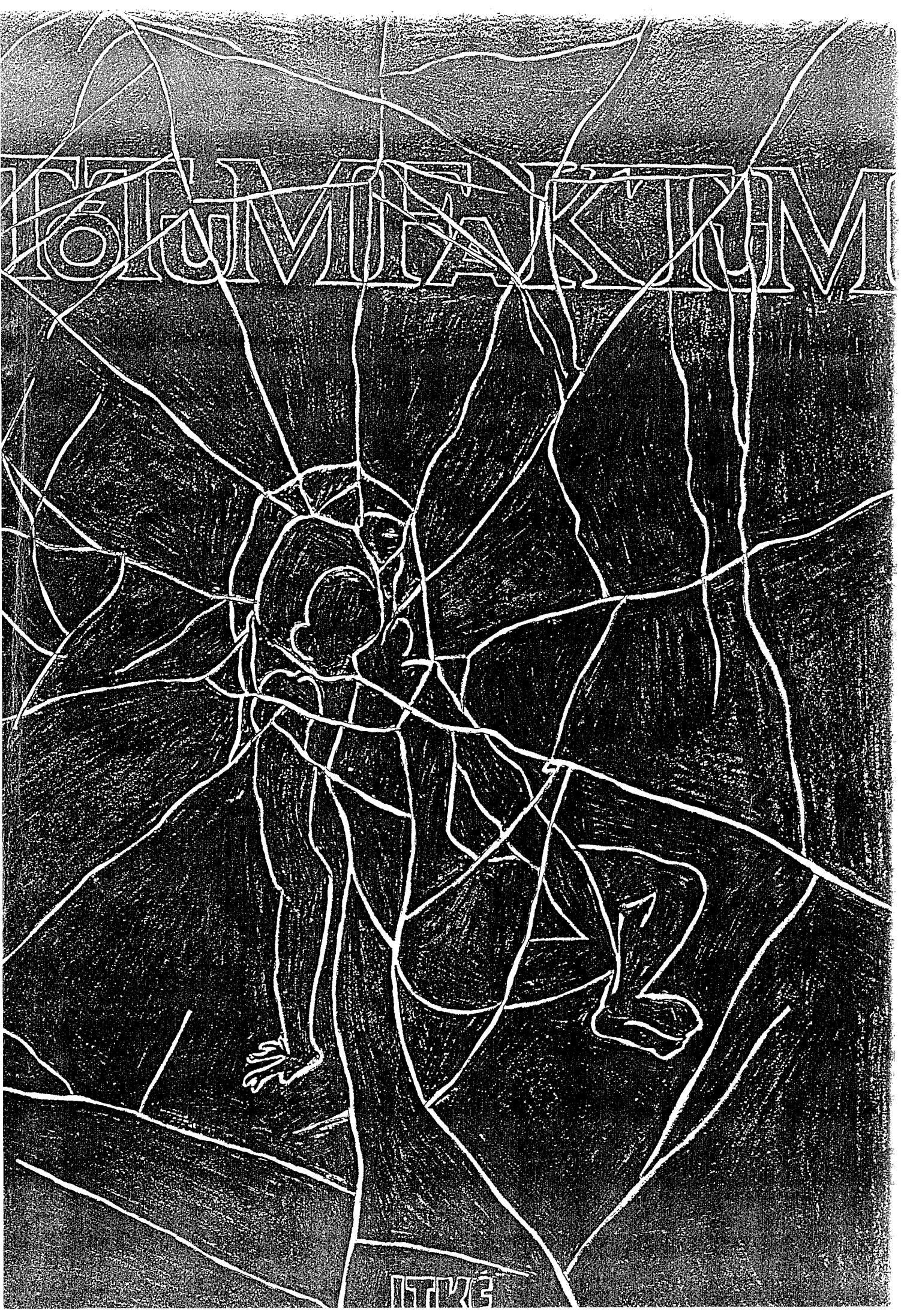

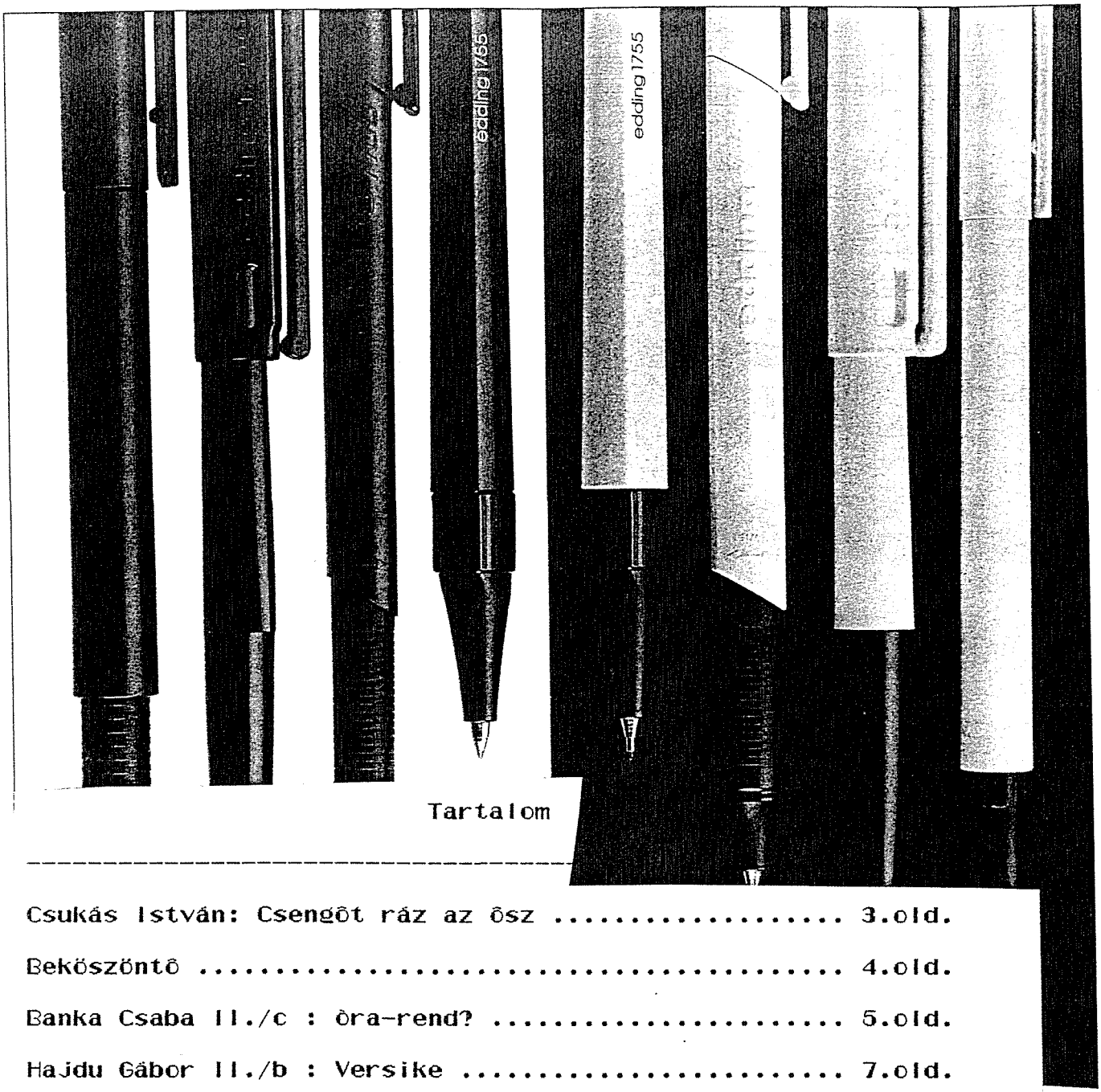

Tartalom

Csukás István: Csengőt ráz az ősz ..... 3.old.

Beköszöntő ..... 4.old.

Banka Csaba II./c : óra-rend? ..... 5.old.

Hajdu Gábor II./b : Versike ..... 7.old.

Fülöp Tamás II./c : A rossz eredete mitológiánkban 8.old.

Rajzpályázat .....11.old.

Balázs Eszter II./c : Kell egy csapat .....12.old.

Rajnai Attila II./c : Versek .....13.old.

"igy irtok ti" pályázat .....14.old.

R.A. : Werbunk .....15.old.

Szerkesztőségi oldal .....16.old.

JTKF Diáklap

2. évf. III. szám

Felelős kiadó: Dr. Nagy József főigazgató

Felelős szerkesztő: Wirth Lajos

LEHEL
LEHEL
HŰTŐGÉPGYÁR
75m.

CSUKÁS ISTVÁN

Csengőt ráz az ősz

Csengőt ráz az ősz: befele táskás népek,
szappanszagúak, vizes fésűvel fésült szépek,
a zsebben bújik kavics, bicska, gesztenye,
csúzli, szög, de hiába minden, nyomás befele;
a szívetek csipogó madárfészek, benne szárnyak
csapkodnak, de minden hiába, vége a nyárnak;
sodródom köztetek e fátyolos reggelen,
szívem egy régi-régi iskola felé megyen,
míg vadul ugatnak a felingerelt kutyák,
a régi csaholás zengedez a csaholáson át,
s a régi csapat üget, levegőben a lába,
a levegőben lebegő régi iskolába,
s vonulunk duplán, megsokszoroz az emlék,
vagy a könnyes szem, vagy a félelem, hogy nemrég
még arasznyira dobogott szívünk a földtől,
s arasznyira leszünk nemsokára, ha testünk eldől;
csenget az ősz: lefele levelek, vége a nyárnak,
a temetőkapuban illedelmesen elálldogálnak
az öregek, hunyorgó szemmel még megsimogatnak,
majd hátat fordítanak a szeptemberi napnak,
itt a kanyarnál gyorsan én is elfordulok,
ti csak vágtassatok villamoson vagy gyalog,
rám száz gond, ezernyi dolog vár még,
ne feketüljek köztetek, mint csúnya árnyék,
délig kitart, vagy tán délutánig is, amit kaptam:
átvonult szívemen valami, ami halhatatlan!

BEKÖSZÖNTŐ

Itt van az ősz, itt van biza...
Eljött.
Nazális hangjaival, tunguznáthás sóhajaival, de van kinek mindig szép.
Mostanság inkább azoknak, kik először hallják a csengőszót a volt leánynevelő székház ódon falai közt.
Köszöntünk benneteket.

Mit lehet ilyenkor mondani, legyetek jók, szépek és aranyosak, hogy mire és mire nem számíthattok úgyis megtudjátok majd, inkább előbb, mint utóbb.
Nehéz bölcstelenül a bölcsesség szavaival élni, de ha ezt az öreg Andrej Bodor mester írná, esetleg a howardi magasságú puhány arisztokratánk, azthiszem csak ennyit mondanának:

- Ne félj fancsikó, amilyen az ország, olyanok az iskolái - úgyhogy döntsétek el ti magatok, de soha ne túlozzatok, a görbetükörország csak csorbítja az önismeretet.

Beléptetek egy körbe, melyben a szellem energiapajzsa véd benneteket a szavannatűzként terjeszkedő anyagi világgal szemben és ezek a kondenzátorok itt vannak elhelyezve, mostantól lehet tekerni az áramfejlesztőket, mert ez az iskola a tietek is lett immár.

Egyet azonban fogadjatok meg jótanácsként, mielőtt panaszra adnátok a fejeteket. Tudom sokan elindították már a csődeljárást az egzisztencializmus és az individuáletika ellen, ne törődjetek vele, legyetek csak önzők: Tanuljatok egyedül magatoknak!

ÓRA-REND?

A főiskolán mindenkit közvetlenül érint az órarend milyenségének kérdése. Valószínű, nagyon nehezen találnánk olyan személyt, akinek tetszik, sőt meg van elégedve a rá szabott időbeosztással.

Hogy mi is a gond vele?! Talán csak akkor tűnik fel, ha az ember ez alapján próbálja beosztani az idejét. Néha már délelőtt szabadok vagyunk, de van olyan is, amikor késő délután is az iskolában kell maradnunk. Ezt a dolgot nem az eltelt idő miatt említjük meg, hiszen azért jöttünk ide, hogy tanuljunk, és ehhez nem árt, ha órákat látogatunk. Viszont, ha az embereknek 9 órát folyamatosan végig kell ülnie /nem beszélve a tanárokról, akiknek végig kell tanítania/, és 10 percben kell megoldania ügyes bajos dolgait. Pláne, ha 10 percbe kell bezsúfolnia ebédjét, ez már kicsit furcsának tűnik. Az már csak ráadás, ha ebéd után testnevelés következik, az egészre pedig az lehet a korona, ha mindezek után, mondjuk egy magyar nyelv szemináriumon számítanak az érdemi munkájára.

Nem szidni akarom azt, aki az egészet összeállította, hiszen hatalmas erőfeszítést igényelhet egy ilyen rendszer megteremtése. Csak a munkáját szeretnénk megkönnyíteni. Valószínű az apró kis részletek eltűnnek egy ekkora munka tengernyi összetevője között, ezért próbálunk rámutatni a hiányosságaira.

Mi lenne a megoldás? Talán használható és reális ötlet az, hogy egy órányi szünetet adnának mindenkinek, kb. ebédidőben. Ebben a formában a tanároknak és a diákoknak is elegendő ideje lenne kipihenni a délelőttöt, felkészülhetne a délutánra maradt néhány órára.

Természetesen ebbe azt is be kell kalkulálni, hogy ezek az 1 órás szünetek, úgy különüljenek el, hogy a menzán egyszerre ne 600 hallgató, valamint tanár jelenjen meg a jól megérdemelt ebédjét elkölteni.

Ez természetesen az egyik oldal. A másik része a dolognak a megoldhatóság.
Ezt csak reális felméréssel lehet feltérképezni. Az igényes feltárása után talán humánusabb órarendet lehetne készíteni.

Azt mondják, hogy túl sok volt a "ha" ebben az írásban? Lehet, de az egésznek nem volt más célja, mint rámutatni egy sokakat foglalkoztató problémára, amit célszerű lenne megoldani.

Banka Csaba

Lapzárta után

Megjegyzés 1.

Tisztelt Tanáraink!

A II./c csoport egy része szívesen elvállalná egy kísérleti évfolyam-órarend elkészítését. Személyesen felmérnénk az önök igényeit, szem előtt tartva a hallgatói problémákat is. Kérjük, fontolják meg ajánlatunkat!

Megjegyzés 2.

Sajnos, míg az újszerű ebédeztetés nem éri utól legalább az SZTK-ban történő várakozás idejét, addig csak éjszakai tanrenddel oldható meg az ebéd utáni tanítás.

félig tárt ablak
váza a tévén
az isten hallgat
a szivek mélyén

utcákon szemét
százéves platán
érzi a helyét
kötél a nyakán

A Rossz eredete mitológiánkban

Egyre valószinübbnek látszik számomra, hogy igenis csak egyetlen Istenről vagy Istennek nevezett szubsztanciáról beszélhetünk az emberiség vallásainak ősi formájában. Mintha minden létező vallás és történet, a Föld népeinek mitológiája egyetlen ősi gyökérhez vezetne vissza. Erre olyan azonosságok vezettek rá, melyek talán nem valódi tudományos módszerekkel igazolhatók.

Először is alapföltételként el kellene fogadnunk azt, hogy a tudományok mellet létezik egy másik módja a megismerésnek, mégpedig a lélekkel történő átélés, mely nem kézzel fogható eredményeket ad, hanem hatalmas mintákhoz hasonlitó analógiákat. Ha össze kellene vetni a tudományos megismerést, azaz az értelmet és a lélek szintetizáló tevékenységét, akkor ez ugy irható körül, hogy az értelem az analizis módszerével a világot részekre szabdalja és alaptételekből kiindulva "kicsi biztos" lépésekkel logikai uton következtet, mig a lélek a részeket egységgé próbálja ragasztani, de nagy lépésekben igy ez inkább a "nagy bizonytalan világa".

Szóval a lélek megismerő módszere a müalkotások átélésénél jelentkezik, s egyes, más-más népeknél keletkezett történetek ugyanazt a lényegi tartalmat hordozzák, csak a közös gyökér nehezen kimutatható, és az idő mulásával a más fejlődési viszonyok miatt módosult, eltorzult a forma.

De érdekes egyezések is föllelhetők, pl. a görögök kovács-istene Hephaitos sánta, és a tüz az eleme, de a keresztény mitológia Sátánja is gyakran kovácsként ábrázolt és sánta. Az okoktól eltekintve nem érdekes egyezés? És egy másik: a Magyarok Istene, a Napisten szintén megváltóként tiszteltetett, de a kereszténységnél jóval előbb és mint a világosság elhozója szerepelt. Nem voltak-e Jézusnak is ilyen címei, és nem véletlen e, hogy a téli napforduló, a Napisten ujjá-

születése igen közel esik Jézus születése napjához? Persze ezek a tudomány szemében nem bizonyitó erejüek.

Visszatérve a témához, tehát abban a korban, amikor az ember tökéletes harmóniában élt a világgal, igen valószinü, hogy társaival és önmagával is békében élt.Ezt a kort Aranykornak vagy Paradicsomi állapotnak is lehet nevezni. A fentiek következménye, hogy az ember Istennel is békében élt. A vallásnak nem volt szüksége több istenségre, mivel nem kellet az embernek segitségért fohászkodnia az élet egyes területein, igy csupán egyetlen Isten-fogalom létezett.

Következő állásfoglalás az, hogy a világ törvényei ugy vannak fölépitve, hogy minden jó cselekedetnek megvan a maga jó következménye, azaz jutalma, és minden rossz cselekedetnek megvan a maga rossz következménye, büntetése.

Ez nemcsak a népmeséket juttatja eszünkbe, hanem a magunk életét is, hiszen ha nem máshogy, de lélekben biztos, hogy jutalmat vagy büntetést nyerünk.

Az Aranykor emberének nem volt szükségérzete, mivel tökéletes állapotok között élt. N em volt büntetés, mivel nem volt bün, Istennek nem kellett a bünöket megtorolnia. /A mai kor emberének kicsit furcsán hangzik a "megtorlás" , de ha belegondolunk, Isten szeret minket, és igy igen is keménynek kell lennie, mivel a szeretet nem csak megbocsátó és elnéző, hanem teremtő is. Nietzsche-t idézve pedig: "minden teremtő kemény" /

Ezek után a kérdés adott: mi volt az ami kizökkentette az emberi nemet ebből az idilli állapotból ?

A kérdésre a választ egy véletlen alapján leltem meg William Blake költészetében /XVII. sz./. Ezt irja: "Ellentétek nélkül nincs haladás. Vonzás és Taszitás, Értelem és Erő, Szeretet és Gyölölet: ezek kormányozzák az emberi létet. Ilyen ellentétekből fakad az, amit a vallásos szivü Jónak és Rossznak nevez. A Jó a tétlen, s az Észnek engedelmeskedik. A Rossz az Energiából fakadó tevékenység. A Jó a Menny, a Rossz a Pokol."

Tehát világos: az embernek mindene megvolt a Paradicsomban, nem szenvedett szükséget, így tennie sem kellett semmit létéért, s így jó is lehetett. Az emberben /mely embernek lényege változatlan ma is/ azonban egy napon tettvágy ébredt. Lerugta Isten gyámolító kezét magáról, mert ő is teremteni akart valamit, létrehozni valamit úgy, mint Istene, kinek képére teremtődött. És ez az energia, mely talán évmilliókig is hatványozodott, mint a villám, kisült a bűnbeeséses tettében. Ez az első önálló tette az Energia volt, és ez az Energiából fakadó tevékenység a Rossz megjelenése is volt. Azaz a tétlenségből fakadó Energia késztetett a rossztett végbevitelére.

Az ember a magában hordozott Energiákat "csapolja le" rossz tetteiben, és csupán tétlen állapotában képes jónak lenni.

De Blake ezt is írja: "Az Energia az egyedüli élet, s a Testből ered az Értelem a határa, külső kerülete az Energiának. Az Energia örökös gyönyör."

Fölhasznált irodalom: Magyar Adorján: A csodaszarvas M. A. Baráti Kör

Végh Csaba: Mai misztériumok Kézirat

William Blake: Próféciák

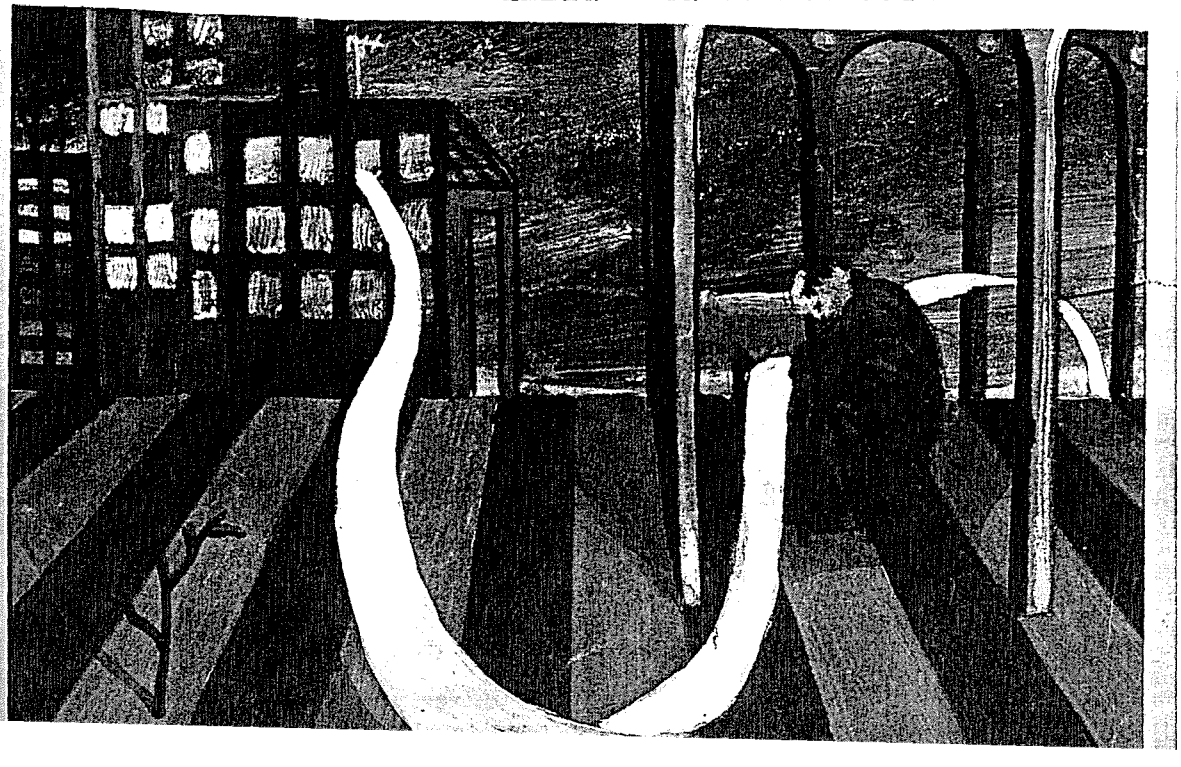

TOTUM-FAKTUM TOTUM-FAKTUM

RAJZPÁLYÁZATOT HIRDETÜNK AZ

ALÁBBI KATEGÓRIÁKBAN :

1. EGY SZABADON VÁLASZTOTT TECHNIKÁVAL + TÉMÁVAL KÉSZÜLT RAJZ, BÁRMEKKORA MÉRETBEN

2. GRAFIKA VAGY KARIKATÚRA A/4-ES MÉRETBEN / KATEGÓRIÁNKÉNT MAX. 3 db RAJZ ! /

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ : DEC. 15.

A2 ALKOTÁSOKAT Dr WIRTH LAJOSNÁL ÉS RAJNAI ATTILÁNÁL LEHET LEADNI.

A RAJZOKAT DÍJAZZUK ÉS KIÁLLÍTJUK.

KELL EGY CSAPAT!

... 2-3 évvel ezelőtt már volt egy lelkes csapat...

Összetartotta őket a mozi, a film varázsa.
Hetente összegyűltek a kollégium klubjában, egy csattogó mozigéppel a hátuk mögött.
Bergman, Jancsó, Zefirelli filmjei peregtek előttük.
Ha nem volt mozigép, akadt videó.

Ma is van videó, és ma is van lelkes csapat.
Szeptember második hetében alakult meg a Jászberényi Tanítóképző Főiskola kollégiumának a Videóklubja.
Ez a kis csapat hétfőnként este 8 felé összegyűlik a kollégium klubjában és jön a varázslat.

Októbertől szerdánként 18.00 órától pedig a Főiskola Filmklubja /FF!/ fog újraéledni a városi moziban.

Mindkét klubot a főiskola diáksága fogja életben tartani.

Úgyhogy: CSA-BA-GYÖN-GYE!

- balázs -

KIÁLLÍTÁS

Szeptember 10-én a Jász Múzeumban Tóth János igazgató yitotta meg *dr. Tóth Rózsa* és *Tóth István Tibor*, valamint z ukrán *Alekszandrov Vagyim Konsztantinovics* tárlatát. Mindhárman már számos nemzetközi grafikai kiállításon zerepeltek sikerrel. Dr. Tóth Rózsa tevékeny tagja a Belga rafikai Központnak és a Német Grafikai Szövetségnek is. óth István Tibor első sikereit még az NDK-ban aratta. olt már kiállítása Indiában is. Legutóbbi sikere Olaszországhoz kötődik. A "D Annunzio" pályázaton a legeredményesebb 30 éven aluli művész címet nyerte el. Alekszandov Vagyim Konsztantinovics sajátos, egyéni technikával készíti metszeteit. Tavaly Harkovban nemzetközi grafikai díjat yert. Kiállításuk december végéig tekinthető meg.

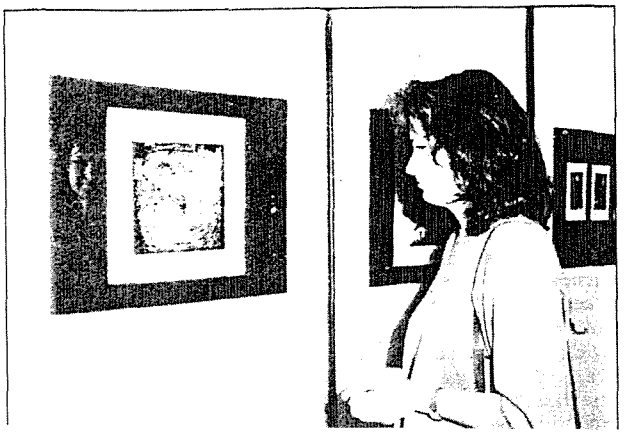

Rajnai Attila

Szeptember

Békeszemű nap ragyog a
felravatalozott fák felett,
ráncsugarú puha arca az ég
hideg gyóntatórácsára tapad.

Odaadó csend simogat,
sóhaja
folyóarany háló,

kegyeskedik a minden,
a múlás
langymeleg vigaszában.

Szelid mosolyban úszunk,
bocsánatban,
széthintett,fáradt szerelemben.

Hajnali pillanat

Beleragadtunk az éj redőibe
oszlopfényben szorongó kőpadon
remélve újra idő mögül kezet
lázasan lógtunk a pillanaton

de csak mosolyba tört vágy ébredezett
s vigaszba lágyult megalvadt pompánk
mert a hajlongó akarat tövében
még parázslott fel nem rázott párnánk

„Így írtok ti"

címmel

a

Tötum - Faktum

pályázatot hirdet
az alábbi kategóriákban:

- vers
- széppróza
- publicisztika (esszé, tanulmány, tárca, stb...)

A pályaműveket
az iskolaújság levelesládájába kell bedobnotok

december 15-ig.

A tanárokból és diákokból álló zsüri eredményt
februárban hirdet.

A legjobbakat díjazzuk.

A borítékra, kérjük, írjátok rá:

„Így írtok ti"!

Werbunk

Nos szép lenni főskólásnak, mert mindenkit beverbuválnak. Bár a következő uj golyák már az első szabadtéri kihangositott előadás részesei lehetnek az iskolák lépcsőjén, de ez még a jövő év zenéje.
Az idei tanévkezdésre igy is már a legtöbb volt kollégista megkapta kérelmének elutasitását, mert ujmagyarországon született, nem elég stréber meg sapka van a fején.
Olcsó albérletemben éppen fát hasogattam télire, magamnak és nyolcvan éves gazdámnak, mikor önfeledt éveimre hirtelen sulyos emlékek nehezedtek. Eszembe jutottak az utolsó ötéves tervek, a hajszolt termelés minőségtelensége, majd nagyapám, ahogy kis szülleje felé törtetett a hochhaus-telep.
Hiadt szavaimra csak megsimogatta a buksimat és ennyit mondott :"Ne félj fiacskám, mire ideérnének kezdhetik elölről, mert összedől az első. Olyan ez mint a finggal tójásfestés."
Igazad volt nagyapa, Isten nyugosztaljon.

- rajnai -

Tisztelt Olvasó!

Új ruhában, friss szellemben köszönt mindenkit az iskolaújság. Sok személyemet érintő visszhang ért, de amint tudják a szó elszáll az írás pedig ... Szóval várnánk, mert szeretném leszögezni,az újságot nem sajátítottam ki, csak életben akartam tartani. Egyéves munkám után kaptam meg a főszerkesztői kinevezést, pedig a zászló mindenkinek állt.
Ezúton szeretnénk kipróbálni, egy újszerű módszert, mely csak egy egyszerű postaládából áll, Tótum-Faktum szerkesztőségi oldal néven, ahová mindenkinek, legyen az tanár vagy diák, várjuk hozzászólásait, kéziratait, pályázati munkáit és a havi körkérdéshez küldött véleményeit. Sajnos a mai napig nem tudjuk elfogadni a névtelen munkákat, ezt egyedül csak a körkérdés rovata tűri meg, ott elég, de nem muszály csak az évfolyamot, a nemet megjelölni, vagy azt, hogy egy tanár osztja meg velünk a véleményét.
Mindig anyaghiánnyal küszködünk, mert sajnos csak egyetlen állandó munkatársunk van, mások hébe-hóba publikálnak.

Ezúton kérem, aki a tanulás mellett a saját maga által kiötlött vagy számára szimpatikus rovat vezetésével járó kötelezettségeket és morcosságomat vállalná, kérem jelentkezzen nálam.
Az újság esztétikai minőségén továbbra sem tudunk változtatni, mert a befolyó pénz, még a fénymásolás költségeit sem fedezi.

Örülönk, hogy egyáltalán létezik.

Tisztelettel: Rajnai Attila
Főszerkesztő

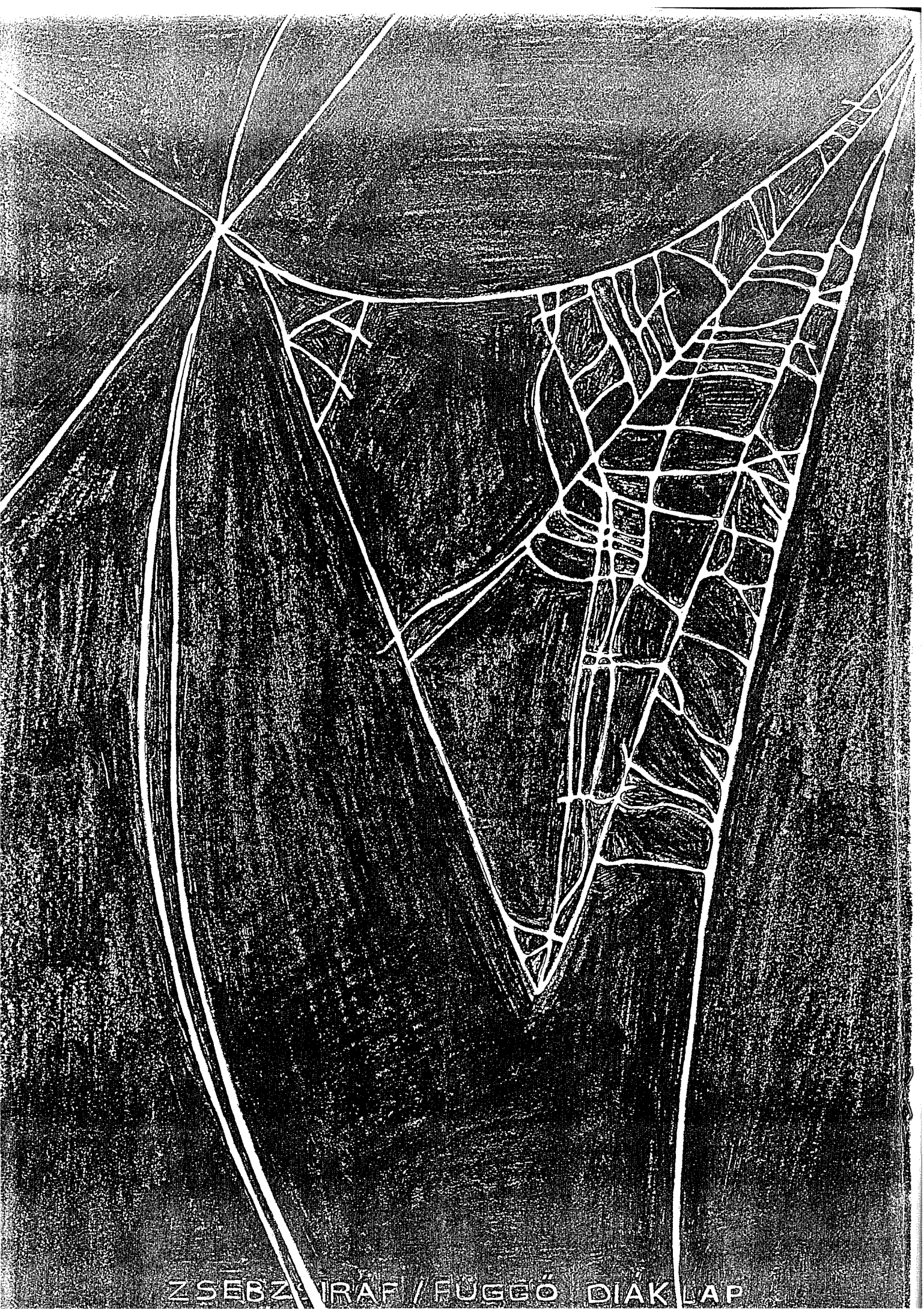
ZSEBZSIRÁF / FÜGGŐ DIÁKLAP